

Список використаних джерел

1. Занюк, С. С. (2002). Психологія мотивації: навч. посіб./Сергій Степанович Занюк. К.: Либідь.
2. Колодяжна, А. В. (2018). Самореалізація особистості як складова загального процесу її самоорганізації. VIRTUS, 83.
3. Максименко, С. Д., Зливков, В. Л., & Кузікова, С. Б. (2015). Особистість у розвитку: психологічна теорія і практика.

УДК 159.9

АКАДЕМІЧНА ПРОКРАСТИНАЦІЯ ТА НАВЧАЛЬНА МОТИВАЦІЯ

А.В. Колодяжна, кандидат психологічних наук, доцент
К. А. Якушевська, студентка
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: прокрастинація, прокрастинатор, дедлайн, мотив.

Все життя людини нерозривно пов'язане з діяльністю. Існує психологічний феномен, який, на протипагу діяльності, можна охарактеризувати як бездіяльність – прокрастинація. Цей термін означає психологічний стан, при якому людина схильна відкладати неприємні завдання на потім, а замість цього займатися чимось другорядним. Коли ж заплановане так і не здійснилося, людина починає корити себе за бездіяльність, відчувається роздратовано й винувато. Від прокрастинації страждають як діти, так і дорослі. Приміром, схильний до прокрастинації учень відкладатиме на потім вивчення довгого вірша, а офісний працівник – написання квартального звіту[2].

У психології прокрастинацію визначають як свідоме відкладання виконання намічених дій, незважаючи на те, що це може спричинити певні проблеми [2]. Прокрастинатор, за даними психологічного словника, – це особистість, схильна до зволікання прийняття рішень, відтягування і відкладення виконання різних робіт «на потім» [4]. Прокрастинатор під різними приводами відкладає необхідні дії, аж до настання так званого дедлайну – терміну, після якого неможливо наздогнати втрачений час. Емоційний стан при прокрастинації найчастіше суб'єктивно оцінюється як негативний і характеризується підвищеною тривожністю, почуттям провини, невпевненістю у позитивному вирішенні ситуації, що сприяє відкладенню справ знову і знову [3].

Найчастіше прокрастинацію пояснюють як механізм боротьби з тривогою, що виникає у зв'язку з необхідністю розпочати або закінчити будь-яку справу, ухвалити рішення. Зарубіжні автори виділяють 3 основні критерії визначення поведінки людини як прокрастинацію: контрпродуктивність, некорисність та відстрочка [2]. Незважаючи на актуальність проблеми, сучасна історія наукового дослідження прокрастинації складає лише близько сорока років.

Проблема навчальної мотивації має особливе значення у педагогічній психології, адже саме навчальна мотивація є визначальним чинником успішності

навчального процесу. Мотивація як головна рушійна сила діяльності особистості, визначає її поведінку у всіх сферах життя, у тому числі й у навчальній діяльності. Фактори, які можуть сприяти формуванню мотивації навчальної діяльності студентів, поділяють на дві групи: об'єктивні, що відображають особливості самої організації освітнього процесу, привабливість ЗВО, специфіку навчальних дисциплін, і суб'єктивні, що характеризують індивідуально-психологічні особливості студентів і рівень сформованості у них навчально-професійної мотивації в довузівській період, а також особистісні особливості викладацького складу, його ставлення до студентів і до своєї професії в цілому[1]. Мотивація, пов'язана з професійним інтересом в процесі оволодіння професією, виступає в якості ресурсу і передумови для становлення професіонала. Для студента є важливими стійкі професійні мотиви навчальної діяльності і цілком адекватні уявлення про свою майбутню роботу. В цьому випадку майбутні фахівці будуть прагнути до постійного розвитку креативності, націленої на отримання нового знання і формування професійно важливих властивостей. Професійні мотиви по суті є видозміненими мотивами вибору професії, оскільки залежать від того, як відбулося знайомство з професією, як організований освітній процес в конкретному закладі освіти. В процесі навчання мотиваційна сфера студентів змінюється: з'являються нові мотиви, зазнають змін вже сформовані, відбувається переоцінка значення окремих мотивів, зміна самої структури мотивів. Розвиток професійноорієнтованої мотивації студентів визначається динамікою розгортання змісту діяльності студентів – власне академічної, квазіпрофесійної, навчально-професійної. [1].

До найважливіших факторів, що визначають успішність навчальної діяльності студентів, можна віднести академічну прокрастинацію та навчальну мотивацію. Академічна прокрастинація передбачає відстрочку виконання навчальних дій (контрольних, курсових, дипломних робіт, підготовки до занять) та пов'язана з несформованістю навчальних навичок, неорганізованістю, забудькуватістю та загальною поведінковою ригідністю [3]. У результаті прокрастинації формується значна академічна заборгованість з навчальних предметів, а заходи адміністративного характеру (посилення вимог до термінів виконання навчальних завдань) не завжди бувають ефективними, що в підсумку може закінчитися відрахуванням [3].

Знання про особливості взаємозв'язку академічної прокрастинації та навчальної мотивації студентів можуть бути використані педагогами та психологами у розробці рекомендацій для студентів щодо подолання та попередження труднощів у навчальній діяльності.

Список використаних джерел

1. Берг, О., & Колодяжна, А. (2021). Теоретичні основи мотивації навчальної діяльності. In *KyivTex&Fashion*. Київський національний університет технологій та дизайну.
2. Варваричева, Я. И. (2010). Феномен прокрастинации: проблемы и перспективы исследования. *Вопросы психологии*, (3), 121-130.
3. Панькова, Е. Ю. (2011, Мау). Академическая прокрастинация у студентов. In *Будущее психологии: матер. межвузовской студенческой конференции* (12 мая 2011 г.) Вып (Vol. 4, pp. 123-132).

4. Юрченко, В. І., & Приходько, Ю. О. (2016). Психологічний словник-довідник: навчальний посібник.

УДК: 72:911.375.1

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АРХІТЕКТУРИ УРБАНІСТИКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Ф. М. Проданюк, кандидат історичних наук, доцент
С.О. Тернопольська, студентка
Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: архітектура, урбаністика, урбанізація

Поняття урбанізація (від лат. urbanos - міський) означає процес зростання міст і міського населення, а також збільшення їхньої ролі в соціально-економічному і культурному житті суспільства [1, с. 8]. Переважна більшість науковців схильна вважати, що урбанізація бере свій початок в Західній Європі наприкінці XVIII на початку XIX століть. Саме в цей період в багатьох містах Західної Європи розпочали зосереджуватися важливі засоби виробництва, а вони самі починають займати ключові місця не лише в європейській, але і у світовій економіці. Процеси урбанізації особливо прискорилися наприкінці XX на початку XXI століть. В науковій літературі прийнято акцентувати увагу на такі тенденції сучасної урбаністики: По-перше, активна чи нестримна урбанізація XX століття – це результат соціально-економічного розвитку, науково-технічного прогресу, індустріалізації та «зеленої революції», що дали можливість переважній меншості людства забезпечувати продуктами сільського господарства все населення планети [1, с. 9]; По-друге, протягом XX століття переважна більшість розвинутих країн світу вичерпали можливості для екстенсивного зростання міст. Серед об'єктивних перешкод на шляху екстенсивного шляху розвитку сучасних міст, прийнято виділяти такі причини: недолік природних ресурсів і обмежена ємкість довкілля, обмежені можливості міської інфраструктури, соціальні проблеми і адміністративні кордони.

Процеси урбанізації не минули й територію України. Особливо активно вони почали проходити в 1960-х – 1980-х роках. В цей період розпочинається процес перебудови та переходу архітектурно-будівної діяльності до нових індустріальних конструкцій та розвиток типового повнозбірного індустріального домобудування [1, с. 45]. З 1970-х років в багатьох регіонах України масове житлове будівництво почало здійснюватися за новими серіями житлових будинків [1, с. 45].

Важливою тенденцією розвитку архітектури сучасної урбаністики став тренд на екологічність будівель та будівельних матеріалів. В будівництві все частіше застосовуються нові екологічні будівельні матеріали. Серед них особливо широке застосування отримали конопляний бетон та біокомпозит [2].

На початку XXI століття значної популярності в багатьох країнах Західної Європи, а згодом і в Україні отримала «зелена архітектура», для якої характерне використання рослинних терас, зелених дахів тощо [3, 4].